

Pradžia>Nagrinėjimas teisme>Civilinės bylos>Dokumentų įteikimas. Oficialus teisinių dokumentų perdavimas
Dokumentų įteikimas. Oficialus teisinių dokumentų perdavimas

Vengrija

1 Ką iš tikrųjų reiškia teisinė sąvoka „dokumentų įteikimas“? Kodėl dokumentų įteikimui taikomos specialios taisyklės?

Pagal 2016 m. Įstatymą Nr. CXXX *dél Civilinio proceso kodekso* (toliau – 2016 m. Įstatymas Nr. CXXX), jeigu teisės aktuose nenumatyta kitaip, dokumentai adresatui įteikiami paštu, vadovaujantis oficialių dokumentų įteikimui taikytiniais teisės aktais. Adresatas taip pat gali atsiimti jam skirtą dokumentą teisme, pateikęs tapatybę patvirtinantį dokumentą. Kai privaloma arba galima naudoti elektroninius ryšius, dokumentai įteikiami elektroniniu būdu.

Taip pat žr. skirsnį *Automatizuotas tvarkymas*.

Oficialių dokumentų įteikimo tikslas – pranešti adresatams dokumentų turinį, tačiau taip, kad siuntėjas galėtų įrodyti, jog dokumentai buvo perduoti adresatams. Pats įteikimo veiksmas, jo data ir įteikimo rezultatas turi būti patvirtinti įrodymais. Oficialūs dokumentai gali būti siunčiami registruotu paštu reikalaujant gavimo patvirtinimo, kuris yra specialiai skirtas šio pobūdžio įteikimui.

2 Kokie dokumentai turi būti įteikiami oficialiai?

Pagal 2012 m. Įstatymą Nr. CLIX *dél pašto paslaugų* (toliau – 2012 m. Įstatymas Nr. CLIX) oficialiai reikalaujama įteikti dokumentus, kurių siuntimas ar įteikimas (ar mėginimas įteikti) arba jo data sukelia įstatymo numatytus teisinius padarinius, kurie suteikia pagrindą skaičiuoti įstatymo nustatytus terminus arba kurie pagal įstatymą laikomi oficialiais dokumentais.

Pagal 2016 m. Įstatymą Nr. CXXX civilinėse bylose turi būti įteikiami:

- teismo sprendimai ir draudimai – šalims;
- teismo bylos nagrinėjimo metu priimtos nutartys, skirtos šaliai, kuri nebuvo tinkamai pašaukta dalyvauti posėdyje;
- teismo bylos nagrinėjimo metu priimtos tam tikros 2016 m. Įstatyme Nr. CXXX nurodytos nutartys – į teisminį bylos nagrinėjimą neatvykusiai šaliai;
- nutartys, priimtos ne teismo bylos nagrinėjimo metu, – suinteresuotajai šaliai;
- visi vykstant procesui priimti sprendimai – asmeniui, kurio interesais prokuroras arba asmuo, įgaliotas tai daryti, pradėjo procesą.

3 Kas yra atsakingas už dokumento įteikimą?

Teismas ir pašto paslaugų teikėjas atsako už dokumentų įteikimą pagal jiems taikytinus teisės aktus.

4 Adreso nustatymas

4.1 Ar, pagal 2007 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1393/2007 dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo valstybėse narėse, prašymą įteikti dokumentus gavusi šios valstybės narės institucija savo iniciatyva mėgina nustatyti adresato buvimo vietą, jei prašančiosios institucijos nurodytu adresu jis nebegyvena?

Prievolės nėra, tačiau teismas, pavyzdžiui, gali patikrinti įmonių registre pateiktą esamą įmonės adresą ir atitinkamai nurodyti įteikti dokumentus.

4.2 Ar užsienio šalių teisminės institucijos ir (arba) proceso šalys gali naudotis šios valstybės narės registrais arba paslaugomis, padedančiais nustatyti dabartinį asmens adresą? Jei taip, kokie tai registrai ar paslaugos ir kokios procedūros reikia laikytis? Ar imamas mokestis (jei taip – kokios dydžio)?

Fizinių asmenų gyvenamosios vietos adresas:

Vengrijoje centrinį gyvenamosios vietos adresų registrą tvarko Vidaus reikalų ministerijos valstybės sekretoriaus pavaduotojo, atsakingo už registrus, tarnyba: (vengr. *Belügyminisztérium Nyilvántartások Vezetéséért Felelős Helyettes Államtitkársága*, toliau – BM NYHÁT)

http://nyilvantarto.hu/hu/adatszolgaltatas_szemelyi. Iš šio registro galima gauti asmenų, kurių tapatybė atskirai nustatyta, adreso duomenis. Tokias paraiškas gali teikti fiziniai, juridiniai asmenys arba juridinio asmens statuso neturintys subjektai, jeigu jie pagrindžia duomenų naudojimo tikslą ir teisinį pagrindą.

Paraišką galima pateikti asmeniškai bet kuriam apylinkės biurui arba užsienyje esančiai **Vengrijos diplomatinei atstovybei**, kurios kompetencijai priklauso užsienyje esančios gyvenamosios vietos adresas.

Rašytinę paraišką galima pateikti bet kuriame apylinkės biure. Jeigu apylinkės biuras neturi prašomų duomenų, tada

– valdžios institucijų prašymai ir paraiškos dėl valdžios institucijų atskleidžiamų duomenų gali būti teikiami BM NYHÁT Asmens duomenų ir jų tvarkymo departamento Vidaus teisinės pagalbos skyriuje (vengr. BM NYHÁT *Személyi Nyilvántartási és Igazgatási Főosztály Belföldi Jogsegélyügyek Osztály*), pašto adresas: H-1476 Budapest, Pf. 281.;

– visi kiti nepaminėtų pareiškėjų (pvz., privačių asmenų, įmonių ir kt.) prašymai gali būti teikiami BM NYHÁT klientų aptarnavimo ir dokumentų priežiūros departamente (vengr. BM NYHÁT *Személyes Ügyfélszolgálati és Okmányügyeleti Főosztály*), pašto adresas: H-1553 Budapest, Pf. 78.

– Rašytinė paraiška gali būti pateikta užsienyje, **Vengrijos diplomatinėje atstovybėje**, kurios kompetencijai priklauso užsienyje esančios gyvenamosios vietos adresas.

Paraiškoje būtina nurodyti:

- pareiškėjo duomenis, pareiškėjo ar jo atstovo vardą, pavardę, adresą, registruotą buveinę ar verslo vietą;
- tikslus prašomus duomenis;
- būsimą duomenų naudojimo tikslą;
- fizinio asmens tapatybės duomenis, kuriuos panaudojant būtų galima nustatyti paraiškoje nurodyto asmens tapatybę (vardas, pavardė, gimimo vieta ir data, motinos vardas) arba vardą, pavardę ir pareiškėjui žinomą gyvenamosios vietos adresą (vietovės pavadinimas, gatvės pavadinimas, namo numeris).

Prie paraiškos pridedami dokumentai:

- duomenų naudojimo teisinį pagrindą patvirtinantis dokumentas;
- įgaliotas atstovas turi pateikti įgaliojimą, nebent įgaliojimas jau įtrauktas į Klientų padėties registrą (vengr. *rendelkezési nyilvántartás*). Įgaliojimas turi būti oficialus dokumentas arba patvirtintas privatus dokumentas, priešingu atveju jis turi būti registruojamas.

Jeigu įgaliojime nenumatyta kitaip, jis apima visus su procedūra susijusius pareiškimus ir veiksmus.

Jeigu kyla abejonų dėl užsienyje išduoto oficialaus dokumento turinio, valdžios institucija paprašo pareiškėjo pateikti oficialų užsienio dokumentą su apostile.

Jeigu pareiškėjas pateikia kita kalba išduoto dokumento patvirtintą vertimą į vengrų kalbą, valdžios institucija jį priima remdamasi vertimo turiniu.

Už procedūrą taikomas vėliau mokėtinas administracinių paslaugų mokestis:

- už duomenų apie 1–5 asmenis pateikimą: 3 500 HUF;
- už duomenų apie daugiau nei 5 asmenis pateikimą: padauginti atitinkamą asmenų skaičių iš 730 HUF už vieną.

Jeigu paraiška pateikiama iš užsienio arba per Vengrijos diplomatinę atstovybę, akredituotą pareiškėjo gyvenamosios vietos šaliai, mokestis vėliau turi būti sumokėtas kompetentingoje Vengrijos atstovybėje kaip konsulinis mokestis.

Įmonės

Kalbant apie įmones, svarbiausi įmonių registro duomenys, įskaitant adresą, nemokamai pateikiami šioje interneto svetainėje vengrų kalba:

<https://www.e-ceggyzek.hu/>

4.3 Kaip šios valstybės narės institucijos tvarko pagal 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1206/2001 dėl valstybių narių teismų tarpusavio bendradarbiavimo renkant įrodymus civilinėse ar komercinėse bylose pateiktą prašymą nustatyti asmens dabartinį adresą?

Reglamente aiškiai nenurodyta, ar į jo taikymo sritį patenka prašymai sužinoti gyvenamosios vietos adresą. Todėl teismas sprendžia, ar patenkinti tokius prašymus. Tačiau Vengrijos teismai gali prašyti BM NYHÁT pateikti adresą duomenis, todėl praktiškai toks teisinės pagalbos prašymas gali būti patenkintas.

5 Koks yra įprastas dokumentų įteikimo būdas? Ar yra kitokių dokumentų įteikimo būdų (išskyrus 6 punkte nurodytą pakaitinį įteikimą)?

Pagal 2012 m. gruodžio 4 d. Vyriausybės dekretą Nr. 335/2012, kuriuo nustatomos išsamios pašto paslaugų teikimo ir oficialių dokumentų įteikimo taisyklės (toliau – Vyriausybės dekretas Nr. 335/2012), pašto paslaugų teikėjas įteikia oficialius dokumentus, siunčiamus pateikiant gavimo patvirtinimą, pristatant juos asmeniškai adresatui arba kitam įgaliotam gavėjui.

Jeigu adresatas yra fizinis asmuo ir bandant pristatyti dokumentą pristatymo adresu jo nėra, dokumentas pirmiausia turi būti įteikiamas ten esančiam adresato įgaliotam atstovui. Jeigu bandymo pristatyti dokumentą metu, remiantis pakaitinio gavėjo pareiškimu, nėra nei adresato, nei jo įgalioto atstovo, dokumentas gali būti įteikiamas įteikimo adresu esančiam pakaitiniam gavėjui.

Jeigu dokumentas įteikiamas organizacijai, asmuo, turintis teisę gauti dokumentus, yra organizacijos atstovas.

Darbuotojas, neatitinkantis organizacijos atstovo kriterijų, pašto paslaugų teikėjo gali būti laikomas turinčiu teisę priimti siuntą kaip atsitiktinis gavėjas.

Paslaugos teikėjas pašta įteikia per organizaciją, veikiančią tuo adresu nurodytoje vietovėje (netiesioginis įteikimas), jeigu adresato adresas, gyvenamoji ar darbo vieta yra Vengrijos gynybos pajėgos, karinės žvalgybos tarnyba, teisėsaugos institucija, bausmės atlikimo įstaiga, jaunimo sulaukymo centras, sveikatos priežiūros ar socialinė įstaiga, viešbutis, studentų nakvynės namai, darbuotojų bendrabutis ar kurortinis viešbutis.

Pagal Vyriausybės dekretą Nr. 335/2012 paslaugų teikėjas du kartus mėgina įteikti siuntą, siunčiamą kaip oficialus dokumentas. Jeigu pirmą kartą įteikti siuntos nepavyksta, nes adresato ar įgalioto gavėjo nėra nurodytu adresu, paslaugų teikėjas palieka pranešimą, palieka oficialų dokumentą pranešime nurodytoje pristatymo vietoje ir mėgina įteikti siuntą dar kartą penktą darbo dieną nuo nepavykusio mėginimo įteikti siuntą. Jeigu siuntos nepavyksta įteikti ir antrą kartą, paslaugų teikėjas vėl palieka pranešimą adresatui ir palieka oficialų dokumentą saugoti pranešime nurodytai pristatymo vietoje tarnybai penkias darbo dienas nuo antrojo mėginimo įteikti siuntą. Po antrojo mėginimo įteikti siuntą oficialų dokumentą galima atsiimti iš nurodytos pristatymo vietos, pateikiant tapatybę įrodantį dokumentą. Jeigu oficialus dokumentas nepristatomas iki antrajame pranešime nurodyto termino, kitą darbo dieną paslaugų teikėjas gražina oficialų dokumentą su žyma „neatsiimta“.

Tokiu atveju pagal 2016 m. Įstatymo Nr. CXXX nuostatas dokumentą reikia laikyti įteiktu penktą darbo dieną po antrojo mėginimo įteikti siuntą, nebent įrodoma kitaip. Įteikimas nelaikomas teisėtu, jeigu dokumentas buvo įteiktas pakaitiniam gavėjui, o ne adresatui, ir pakaitinis gavėjas yra priešinga teismo proceso šalis arba jos atstovas. Jeigu įteikiamas bylos iškėlimo dokumentas arba sprendimas dėl esmės, kuriuo byla baigiama, teismas apie tai praneša adresatui per aštuonias darbo dienas nuo preziumuojamos dokumento įteikimo datos. Jeigu turimas e. pašto adresas, pranešimas taip pat turi būti siunčiamas e. pašto adresu.

Adresatas taip pat gali atsiimti jam skirtą dokumentą teisme, pateikęs tapatybę patvirtinantį dokumentą.

1994 m. Įstatyme Nr. LIII dėl vykdymo proceso (toliau – 1994 m. Įstatymas Nr. LIII) reglamentuojami atvejai, kai dokumentus įteikia antstolis ir tai yra alternatyvus įteikimo būdas, kuris gali būti taikomas, jeigu įteikiami sprendimai dėl esmės, kuriais remiantis gali būti pradėtas vykdymas, jeigu įsigaliojo įteikimo prezumpcija ir vykdymo prašymą turinti teisė pateikti šalis aiškiai jo paprašė bei iš anksto apmokėjo išlaidas. Pagal 1994 m. Įstatymą Nr. LIII antstolis taip pat gali įteikti vykdymo dokumentus asmeniškai, vadovaudamasis specialiais teisės aktais. Jeigu procedūra nepavyksta, dokumentai gali būti įteikiami pagal naują procedūrą, remiantis oficialių dokumentų įteikimui taikomomis bendrosiomis taisyklėmis.

2016 m. Įstatyme Nr. CXXX ir 2009 m. Įstatyme Nr. L dėl mokėjimo įsakymo procedūros nurodyti kiti atvejai, kai dokumentus gali įteikti antstolis.

Be to, kas minėta, teisės aktuose nurodytais atvejais dokumentus gali įteikti specialūs įteikimo subjektai, pvz., teismo darbuotojai (pvz., įteikti šaukimą į civilinių bylų teisminį nagrinėjimą, jei tai yra skubu).

6 Ar civilinėse bylose leidžiama dokumentus įteikti elektroniniu būdu (teisminius arba neteisminius dokumentus įteikti nuotolinėmis elektroninio ryšio priemonėmis, pvz., e. paštu, saugiomis internetinėmis programomis, faksu, tekstinėmis žinutėmis ir kt.)? Jei taip, kokio pobūdžio bylose šie būdai yra numatyti? Ar yra šio dokumento įteikimo būdo naudojimo arba priegos prie jo apribojimų, kurie priklauso nuo to, kas yra adresatas (t. y., ar tai profesionalus teisininkas, juridinis asmuo, įmonė ar kitas verslo subjektas ir pan.)?

Pagal 2016 m. Įstatymą Nr. CXXX skiriami privalomi ir neprivalomi elektroniniai ryšiai.

Pagal 2015 m. Įstatymą Nr. CCXXII dėl elektroniam administravimui ir patikimumo užtikrinimo paslaugoms taikytinų bendrųjų taisyklių (toliau – 2015 m. Įstatymas Nr. CCXXII) subjektai, teisiškai privalantys naudoti elektroninius ryšius (pvz., teisiniai atstovai ir įmonės), privalo visus pareiškimus teismui teikti tik elektroninėmis priemonėmis, 2015 m. Įstatyme Nr. CCXXII ir jo įgyvendinimo dekretuose numatytais būdais. Teismas dokumentus jiems taip pat įteikia elektroninėmis priemonėmis.

Pagal 2015 m. Įstatymo Nr. CCXXII ir jo įgyvendinimo dekretų nuostatas elektroninių ryšių naudoti neprivalančios bylos šalys arba jų atstovai (jeigu jie nėra priskirti teisiniams atstovams), išskyrus 2016 m. Įstatyme Nr. CXXX išdėstytas išimtis, gali visus dokumentus teikti elektroniniu būdu, jeigu jie to pageidauja. Jeigu šalis arba jos atstovas pasirenka elektroninius ryšius, teismas visus teismo dokumentus įteikia elektroniniu būdu.

Elektroninių ryšių atveju per elektroninio įteikimo sistemą užtikrinamas nuolatinis ryšys su teismu. Elektroninius ryšius pasirinkusi šalis informuojama, ar jos pateikti dokumentai atitinka IT reikalavimus.

Saugia pristatymo sistema, be kita ko, užtikrinama, kad siuntėjas būtų informuojamas apie savo pranešimų gavimą ir apie tai, ar pristatymas nepavyko.

Paslaugų teikėjas privalo siuntėjui nedelsdamas išduoti patvirtinimą, kuris siunčiamas pateiktu e. pašto adresu ir kuriuo patvirtinama informacija, susijusi su dokumento įteikimo veiksmu.

Kai dokumentai įteikiami naudojant saugaus pristatymo paslaugas, jiems gauti turėtų būti numatomos penkios darbo dienos, jeigu teisės aktuose nenumatyta kitaip. Jeigu adresatas per tą terminą nepasiima siuntos, tačiau siuntos neatsisako, pirmą darbo dieną nuo penkių darbo dienų laikotarpio pabaigos siunčiamas antras įteikimo pranešimas.

Nuo to laiko, kai į procesinę teisę buvo įtraukti elektroniniai ryšiai, 2016 m. Įstatymo Nr. CXXX nuostatos, susijusios su įteikimo prezumpcija (išsamiau aprašyta toliau), taikomos ne tik pristatymui paštu, bet ir visoms teisinėms dokumentų įteikimo priemonėms, įskaitant elektrones priemones.

Skubiais atvejais šaukimai į civilinių bylų teisminį nagrinėjimą gali būti siunčiami e. paštu, net jei elektroniniai ryšiai nenaudojami.

7 Pakaitinis įteikimas

7.1 Ar šios valstybės narės įstatymais leidžiama dokumentus įteikti kitais būdais, kai adresatui jų įteikti neįmanoma (pvz., namų adresu arba antstolių biurui siunčiamas pranešimas, įteikimas paštu arba viešas skelbimas spaudoje)?

Pagal 2016 m. Įstatymą Nr. CXXX, jeigu šalies gyvenamoji vieta yra nežinoma, o teismo dokumento šaliai negalima įteikti ir elektroninėmis priemonėmis, arba jeigu šalis gyvena valstybėje, neteikiančioje teisinės įteikimo pagalbos, arba jeigu esama kitų neįveikiamų kliūčių, užkertančių kelią įteikimui, arba jeigu taip numatyta teisės aktuose, dokumentas turi būti įteikiamas jį viešai paskelbiant. Paprastai teismas gali nurodyti įteikti dokumentą jį viešai paskelbiant šalies prašymu, jeigu tam esama pagrįstų priežasčių.

Dokumentas turi būti 15 dienų viešai rodomas centrinėje teismų interneto svetainėje, teismo skelbimų lentoje ir šalies paskutinės žinomos gyvenamosios vietos merijos arba tarybos biuro skelbimų lentoje. Jeigu turimas šalies e. pašto adresas, pranešimas apie viešą paskelbimą taip pat turi būti siunčiamas e. pašto adresu.

7.2 Jei dokumentai įteikiami kitais būdais, kada jie laikomi įteiktais?

Jeigu dokumentai įteikiami viešai juos paskelbiant, paprastai juos reikia laikyti įteiktais penkioliktą dieną nuo jų paskelbimo centrinėje teismo interneto svetainėje.

7.3 Jeigu dokumentai įteikiami juos paliekant tam tikroje vietoje (pvz., pašte), kaip apie tai pranešama adresatui?

Pagal 2012 m. Įstatymą Nr. CLIX paslaugų teikėjas ir adresatas gali susitarti, kad adresatui atsiųstas laiškas turėtų būti įteiktas ne jame nurodytu adresu, bet kitu adresu. Pagal Vyriausybės dekretą Nr. 335/2012 pašto paslaugų teikėjas teikia informaciją apie pašto dėžutės adresu adresuotų oficialių dokumentų gavimą, palikdamas pranešimą dėžutėje, net jei oficialus dokumentas yra adresuotas pašto dėžutės adresu, tačiau neskirtas pašto dėžutės nuomininkui.

7.4 Kas atsitinka, jei adresatas atsisako priimti įteikiamus dokumentus? Ar dokumentai laikomi tinkamai įteiktais, jei atsisakymas juos priimti buvo neteisėtas?

Pagal 2016 m. Įstatymą Nr. CXXX teismo dokumentai turi būti laikomi įteiktais mėginimo juos įteikti dieną, jeigu adresatas atsisako juos priimti.

8 Įteikimas paštu iš užsienio (reglamento dėl dokumentų įteikimo 14 straipsnis)

8.1 Jeigu dokumentas adresatui šioje valstybėje narėje siunčiamas paštu iš užsienio ir turi būti įteikiamas su gavimo patvirtinimu (reglamento dėl dokumentų įteikimo 14 straipsnis), ar paštas turi dokumentą įteikti pačiam (pačiai) adresatui (-ei), ar, laikydamasis šalies pašto pristatymo taisyklių, dokumentą gali įteikti kitam asmeniui tuo pačiu adresu?

Jeigu įteikiama pagal reglamento 14 straipsnį, Vengrijos pašto paslaugų teikėjas neturi informacijos, kad iš užsienio gauta siunta yra oficialus dokumentas. Todėl jis taiko ne konkrečias taisykles, taikytinas oficialių dokumentų įteikimui, o tik bendrąsias vidaus taisykles, taikytinas registruotam paštui (pateikiant gavimo patvirtinimą).

5 punkte pateikta informacija apie asmenis, įgaliotus gauti dokumentus, taikoma oficialiems dokumentams.

8.2 Kaip pagal šios valstybės narės pašto pristatymo taisykles galima įteikti dokumentus iš užsienio pagal Reglamento Nr. 1393/2007 dėl dokumentų įteikimo 14 straipsnį, jei pristatymo adresu nėra nei adresato, nei kito dokumentus priimti įgalioto asmens (jei tai leidžiama pagal nacionalines pašto pristatymo taisykles, žr. pirmiau)?

Jeigu mėginant įteikti dokumentą adresato ar kito įgalioto gavėjo nurodytu adresu nėra, paslaugų teikėjas palieka pranešimą, kuriuo praneša adresatui, kad dokumentas jam paliktas paslaugų teikėjo pristatymo taške. Dokumentą tuo adresu gali atsiimti adresatas, jo įgaliotas atstovas arba pakaitinis gavėjas, kurio buveinė ar gyvenamoji vieta yra nurodytu adresu. Jeigu adresatas ar kitas įgaliotas gavėjas neatsiima siuntos iki pranešime nurodyto termino, paslaugų teikėjas grąžina dokumentą kaip nepristatytą.

8.3 Ar pašte yra numatytas tam tikras laikotarpis, per kurį galima atsiimti dokumentus, prieš juos išsiunčiant atgal kaip nepristatytus? Jei taip, kaip adresatui pranešama apie tai, kad jis iš pašto turi atsiimti laišką?

Dėl prieinamumo laikotarpio sprendžia pašto paslaugų teikėjas. Jeigu tai yra *Magyar Posta Zrt.*, šis laikotarpis yra 10 darbo dienų nuo mėginimo įteikti dienos. Dėl pranešimo būdo žr. pirmesnį punktą.

9 Ar yra kokių nors rašytinių įrodymų, kad dokumentas buvo įteiktas?

Rašytinis įteikimo įrodymas yra gavimo patvirtinimas, kuriame nurodytas įteikimo procedūros rezultatas, t. y. gavėjas, gavėjo statusas, jeigu jis nėra adresatas (pvz., įgaliotas atstovas), gavimo data, o jeigu nepristatyta – pristatyti neleidusi kliūtis (pvz., atsisakyta priimti, „neatsiėmė“). Paslaugų teikėjas grąžina gavimo patvirtinimą siuntėjui visais atvejais.

10 Kas atsitinka, jeigu adresatas negauna dokumento arba dokumentas įteikiamas pažeidžiant įstatymą (pvz., dokumentas įteikiamas trečiajam asmeniui)? Ar toks dokumento įteikimas vis tiek gali būti laikomas galiojančiu (pvz., ar galima ištaisyti įstatymo pažeidimus), ar dokumentas turi būti įteikiamas iš naujo?

Pagal 2016 m. Įstatymą Nr. CXXX, jeigu įsigaliojo įteikimo prezumpcija (adresatas atsisakė priimti įteikiamą dokumentą arba nepasiėmė dokumento, nepaisant dviejų bandymų jį įteikti), adresatas per 15 dienų nuo to laiko, kai sužinojo apie įteikimo prezumpcijos įsigaliojimą arba apie įteikimą, jeigu dokumentas laikomas įteiktu be įteikimo prezumpcijos, gali pateikti prieštaravimą bylą nagrinėjančiam teismui, kurio nurodymu buvo atliktas įteikimas, remdamasis bet kuriuo iš toliau išdėstytų pagrindų. Paprastai prieštaravimas negali būti pateikiamas praėjus trimis mėnesiams nuo įteikimo prezumpcijos įsigaliojimo dienos arba nuo įteikimo dienos. Jeigu įteikimo prezumpcija arba pats įteikimas susiję su bylos iškelimo dokumentu, prieštaravimas gali būti pateikiamas bylos nagrinėjimo metu per 15 dienų nuo to laiko, kai adresatas sužinojo apie įteikimo prezumpciją arba apie faktinį dokumento įteikimą. Teismas prieštaravimą patenkins, jeigu adresatas negalėjo gauti teismo dokumento, nes:

- a) siunta buvo įteikta pažeidžiant oficialių dokumentų įteikimui taikomus teisės aktus arba įteikimas nebuvo teisėtas dėl kitų priežasčių, arba
- b) adresatas ne dėl savo kaltės negalėjo gauti dokumento dėl kitų a punkte nurodytų priežasčių.

Prieštaravimą įteikimo prezumpcijai remiantis b punkte nurodytais pagrindais gali pateikti tik fiziniai asmenys.

Jeigu teismas prieštaravimą priima, teisiniai įteikimo padariniai netenka galios, o įteikimas ir visos priemonės bei procesiniai veiksmai, kurių jau buvo imtasi, prireikus turi būti kartojami.

Prieštaravimas gali būti pateikiamas ir vykdymo proceso metu. Jeigu įteiktu laikomas sprendimas tampa galutinis, adresatas jau aprašytais pagrindais vykdymo proceso metu, per 15 dienų nuo to laiko, kai sužinojo apie sprendimo vykdymo procesą, gali pateikti prieštaravimą sprendimą priėmusiam pirmosios instancijos teismui.

Paprastai teismas gali šalies prašymu nurodyti įteikti dokumentą jį viešai paskelbiant, jeigu tam esama pagrįstų priežasčių. Jeigu prašyme nurodyti faktai, kuriais grindžiamas viešas paskelbimas, pasirodo esantys klaidingi ir prašymą pateikusi šalis apie tai žinojo arba turėjo pagrįstų priežasčių žinoti, šaliai turi būti nurodyta sumokėti su viešu paskelbimu susijusias išlaidas, neatsižvelgiant į bylos baigtį, ir teismas taip pat skiria baudą.

Galutinis sprendimas gali būti persvarstomas, jeigu bylos iškelimo dokumentas arba kitas dokumentas buvo įteiktas šaliai viešu paskelbimu pažeidžiant įteikimui viešu paskelbimu taikomą taisyklę.

11 Ar turiu mokėti už dokumento įteikimą (jei taip – kiek)?

Teismo mokesčiai apima ir įteikimo išlaidas. Todėl teismo procese šalis neprivalo padengti įteikimo išlaidų. Vienintelė išimtis taikoma, kai dokumentus įteikia antstolis pagal 1994 m. Įstatymą Nr. LIII – tada vykdymo prašantis asmuo turi iš anksto sumokėti susijusias išlaidas. Pagal teisės aktus antstolis turi teisę gauti 6 000 HUF mokesčių ir vienkartinę 1 500 HUF sumą išlaidoms padengti, neatsižvelgiant į bandymų įteikti dokumentą skaičių.

Jeigu vykdymo procesas pradedamas pagal įteiktą dokumentą, išlaidas padengia skolininkas. Išlaidas, susijusias su įteikimu viešai paskelbiant, turi iš anksto sumokėti įteikimo viešu paskelbimu prašantis asmuo.

Paskutinis naujinimas: 19/11/2020

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.